

dek však nestačí. Nebylo tudíž znamení ruky, i kdyby pocházelo od žalované, připojeno před dvěma svědky ve smyslu zákona (§ 886 obč. zák.) a není závazným.

Čís. 9460.

Ručení za škodu podle § 1320 obč. zák.

Nevyšetřuje se, by zvíře mělo zlé vlastnosti. V otázce, zda bylo opatrování a dohlížení chovatele zvířete dostatečné, bude ovšem zpravidla padati na váhu, jakou přirozenou povahu má zvíře a co lze rozumně požadovati k jeho náležitému opatrování a k doзору nad ním, právě hledíc k jeho vlastnostem a k okolnostem, za kterých jest ho používáno. Chovatel ručí i za škodu, jež byla způsobena zvířetem nepřímo.

Ručení podle § 1320 a podle § 1315 obč. zák. může býti vedle sebe.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1929, Rv I 469/29.)

Žalovaný poslal pro žalujícího lékaře povoz, by ho dovezl k návštěvě nemocné manželky žalovaného. Kůň povozu, řízeného kočím Ch-em, se splašil, žalobce vypadl z povozu a poranil se. Žalobní nárok na náhradu škody proti žalovanému neuznal procesní soud první stolice důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Pokud jde o ručení podle § 1320 obč. zák. vytýká dovolatel právem, že jest nesprávným názor odvolacího soudu, že náhrada škody chovatelem zvířete předpokládá, že zvíře má zlé vlastnosti podle § 1320 obč. zák. a že poranění žalobce bylo způsobeno přímo koněm žalovaného. V § 1320 obč. zák. není zmínky o »zlých vlastnostech« zvířete, o těch se mluví jen v § 391 trest. zák., kde však jde o trestní odpovědnost. Podle § 1320 obč. zák. ručí za škodu způsobenou jakýmkoliv zvířetem jeho chovatel, jest však ručení sprostě, dokáže-li se, že se postaral o potřebné opatrování a o dohled. Nedokáže-li to, ručí za škodu, ať mělo zvíře zlé vlastnosti nebo ne. Ovšem při posuzování otázky, bylo-li opatrování a dohlížení dostatečné, bude zpravidla padati na váhu, jakou přirozenou povahu zvíře má a co lze rozumně požadovati k jeho náležitému opatrování a k dohledu nad ním právě se zřetelem k jeho vlastnostem a k okolnostem, za kterých jest ho používáno. — Nemůže býti dále pochybnosti o tom, že všeobecné zásady o příčinné souvislosti platí i při ručení za škodu podle § 1320 obč. zák., že tedy chovatel zvířete ručí — ovšem za podmínek tohoto zákonného ustanovení — za škodu zvířetem způsobenou nejen tehdy, když byla způsobena zvířetem přímo (na př. kopnutím koně, kousnutím psa), nýbrž i tehdy, když škoda byla zvířetem způsobena nepřímo,

na př. tím, že kůň převrhl vůz, do kterého byl zapřažen, a že osoba sedící ve voze byla tím z vozu vyhozena a pádem poraněna. (Viz rozhodnutí čis. 8690 sb. n. s.) Odvolací soud tedy pochybil, uznáv, že z důvodů jím uvedených nejde tu o náhradu škody podle § 1320 obč. zák. a že mu proto zbývalo jen posouditi, zda žalovaný ručí žalobci za škodu podle § 1315 obč. zák., protože ho dal dovéztí osobou nezdatnou. Důvodnost žalobního nároku jest posuzovati i s hlediska § 1320 obč. zák., i s hlediska § 1315 obč. zák., neboť tato ručení mohou tu býti vedle sebe, zanedbal-li chovatel zvířete opatrování a dohled tím, že použil k obstarání svých věcí osoby nezdatné, a je-li vznik škody zvířetem způsobené v příčinné souvislosti s nezdatností této osoby. (Srovnej rozhodnutí čis. 5110 sb. n. s.) Ježto skutková zjištění nižších soudů poskytují dostatečný podklad pro právní posouzení v obou naznačených směrech, jest dovolacímu soudu umožněno, by si potřebný právní úsudek učinil sám. Potřebnost a míru opatření zvířete a dohledu na ně podle § 1320 obč. zák. jest posuzovati se stanoviska objektivního a jest pokládati za potřebné takové opatření a dohlížení, jež může býti rozumně požadováno, hledíc k přirozené povaze zvířete a k okolnostem, za kterých jest zvířete používáno. V souzeném případě podařilo se žalovanému podle zjištění nižších soudů prokázati, že kůň, který byl zapřažen do povozu, v němž seděl žalobce, byl vždy dobrý a krotký, že se nikdy neplašil, že s ním mohl jezdit i osmiletý syn žalovaného a dcera, takže mohl býti svěřen i kočímu Ch-ovi, který byl přes své stáří způsobilý koně toho řídit, zvláště když šlo o menší a příležitostnou jízdu. Podle toho učinil žalovaný zadost své povinnosti, by se postaral o potřebné opatrování a dohled na koně, i když k tomu použil kočího Ch-a, a zbývá ještě zkoumati, byl-li kočí Ch., jehož bylo v tomto případě použito k obstarávání věci žalovaného, třebaš i bez jeho výslovného příkazu, podle § 1315 obč. zák. osobou nezdatnou. Pojem zdatnosti nevyčerpává se ovšem již způsobilostí k povolání a není tedy kočí zdatným již proto, že byl delší dobu zaměstnán u koní. Zdatnost předpokládá podle judikatury nejvyššího soudu kromě technické způsobilosti k svěřené práci také vůli, skutečně schopnosti vynaložiti, dále svědomitost, píli a dbalost. Nemá-li pochybení původ ani v technické nezpůsobilosti ani v rozumové nedostatečnosti ani v mravní nespolehlivosti zaměstnancově, nýbrž v jiných příčinách, nelze mluvit o nezdatnosti. Z pouhého ojedinělého nedopatření, které se může přihoditi i zdatné osobě, nelze ještě nutně usuzovati na nezdatnost zřízencovu, nesvědčí-li jeho neopatrnost o trvalých vadách právě zmíněných. Posuzuje-li se věc s těchto právních hledisek, jest souhlasiti s nižšími soudy, že kočí Ch. nebyl osobou nezdatnou. Žalobce odůvodňoval jeho nezdatnost tím, že pro své stáří, tělesnou sešlost a požívání alkoholu nebyl s to koně a povoz ovládati. Bylo však zjištěno, že Ch. nebyl tehdy ani podnapilý, že ho bylo lze nezávadně použití k menší a příležitostné jízdě, o niž šlo v tomto případě, a že přes své stáří byl způsobilý řídit koně, který byl tak dobromyslný a hodný, že mohl býti řízen i ženou nebo mladým hochem. Z toho, že Ch. nedovedl zastaviti a ovládnouti koně, když se bez jeho viny splašil z příčiny odjinud přišlé, nelze ještě usuzovati na jeho nezdatnost, neboť podle

posudku znalců by se to stěží podařilo i silnému a mladému kočímu, což ostatně uznává i sám dovozatel. Mimo to bylo zjištěno, že kočí Ch. držel stále otěže v ruce, i když splašený kůň ujížděl s vozem v nejrychlejším tempu, až do té doby, kdy byl i sám z vozu vyhozen, a z toho lze usuzovati, že nejen nepozbyl duchapřítomnosti, nýbrž že prokázal dostatečně i svou svědomitost a pílí ve výkonu svého zaměstnání. Nelze proto tvrditi, že kočí Ch. provedl práci jemu svěřenou nesprávně, a schází tedy i příčinná souvislost mezi škodou, kterou utrpěl žalobce z toho, že vypadl z vozu, když se kůň splašil bez viny kočího, a mezi domnělou nezdatností zaměstnance žalovaného.

Čís. 9461.

Služební požitky úředníků okresní nemocenské pojišťovny.

Ustanovení služební smlouvy, že výslužné úředníků činí určité procento ze služného, pětiletých přídaveků, příbytečného a vůbec ze všech služebních požitků, jež jako stálé brali v činné službě před vstoupením do výslužby na penězích, jest vykládati tak, že do stálých služebních požitků náleží i funkční přídavek, drahotní přídavek, remunerace a přídavek na dovolenou.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1929, Rv I 1103/29.)

Žalobce byl úředníkem okresní nemocenské pojišťovny. V době od 1. dubna 1923 do 31. října 1927 měl tyto služební požitky ročně: služné 31.237'50 Kč, příbytečné 5.355 Kč, 25% funkč. příd. 7.809 Kč, drah. příd. 9.930 Kč, novoroční remun. 4.527'62 Kč, příspěvek na dovolenou 6.791'43 Kč. Dne 8. října 1927 byl žalobce dán na trvalý odpočinek. Dne 4. července 1928 usnesla se okresní nemocenská pojišťovna, že se žalobci vyměřuje výslužné ročně celkem 41.155 Kč, při čemž nezapočetla žalobci přídavek funkční, drahotní, na dovolenou a novoroční remuneraci. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalované okresní nemocenské pojišťovně, by mu bylo do výslužného započteno základní služné, příbytečné, 25% funkční přídavek, drahotní přídavek, novoroční remunerace a příspěvek na dovolenou. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Provádějíc důvod nesprávného posouzení věci po stránce právní, jež spočívá podle názoru odvolatelky ve výkladu služební smlouvy ze dne 18. listopadu 1909, snaží se odvolatelka prokázati, že funkční přídavek, drahotní přídavek, remunerace a příspěvek na dovolenou nelze čítati ke stálým služebním příjmům. V tom jest však odvolatelka na omylu. Podle zjištění soudu prvého bral žalobce všechny tyto požitky pravidelně v opakujících se dávkách, nikoliv jako požitky tu a tam při různých příležitostech povolované. Nároky žalobcovy opírají se totiž o služební smlouvu ze dne 18. listopadu 1909, o kolektivní smlouvu ze dne 22. října 1922 a ze dne 4. července 1924. Nelze proto pochybovati o tom, že všechny tyto požitky mají povahu požitků stálých, a nezáleží na tom, z jakých pohnutek anebo za jakých okolností byly žalobci při-